

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata:
miesięcznie 900 mkp.

Wychodzi w środy i soboty

Ogłoszenia:
mm 1-łm. 80 mkp.

Wrazie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w za-
ładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidzianych okoliczności
wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają
prawa domagania się niedostarczonych numerów lub doudszkodowania.

□□□□ Dział urzędowy □□□□

Nr. 91. Obwieszczenie.

W związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14. 9. 1922 w przedmiocie zebrań kontrolnych Dz. Ust. 85/22 poz. 754 oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych L. 5529/Tjne. Dep. X. z dnia 28. 12. 22. wszyscy obywatele Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1883—1899 włącznie zgłaszający się do rejestracji, którzy posiadają stopnie wojskowe aspirantów oficerskich (w b. armji austr. kadeci-aspiranci, w b. armji niem. aspiranci oficerzy, w b. armji ros. jun-krowie) mają do dnia 1 marca 1923 r. wnosić podania do M. S. Wojsk. w drodze przez przynależne P. K. U. z prośbą o mianowanie ich podporucznikami rezerwy.

Uwzględniane będą podania tylko tych aspirantów oficerskich, którzy udowodnią, że w zupełności odpowiadają następującym warunkom:

1. odbyli co najmniej jeden rok służby czynnej w wojsku,
2. posiadają cenzus naukowy przewidziany w ustawie o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów W. P. (ukończenie co najmniej sześciu klas szkoły średniej — gimnazjum),
3. ukończyli szkołę lub kurs wojskowy, oraz złożyli odnośny egzamin.

Podania złożone w P. K. U. po dniu 1 marca 1923 uwzględniane nie będą.

Minister Spraw Wojskowych.

(—) Sosnkowski.
generał dywizji.

Do powyższego zarządzam: Aspiranci oficerzy składający podanie o mianowanie ich podporucznikami rezerwy muszą do podania dołączyć:

1. życiorys,
2. świadectwo moralności,
3. dokładnie wypełnioną kartę kwalifikacyjną, której wzór otrzymają w P. K. U.
4. dowód cenzusu naukowego,
5. dowód, że posiadają stopień aspirantów oficerskich i że służyli jeden rok czynnie w wojsku.

Aspiranci oficerzy z b. armji niemieckiej muszą się wykazać „Ueberweisungenationale“ z którego powinno wynikać, że służyli jako jednorocznicy i uzyskali uprawnienie do stopnia aspiranta oficerskiego (Befähigung zum Offiz. Aspiranten). Nie potrzebują wów-

czas odowodnić specjalnie cenzusu naukowego. Aspiranci oficerzy z b. armji niemieckiej mianowani w czasie wojny światowej muszą się wykazać przez „Soldbuch“ lub „Militärpass“, że służyli jeden rok czynnie i świadectwem z odbytego kursu dla aspirantów oficerów, wzgl. odpowiednią adnotacją w papierach wojskowych.

Aspiranci obcej narodowości muszą dołączyć do podania ponadto zaświadczenie, że posiadają obywatelstwo polskie.

Dowódca Okręgu Korpusu VII.

(—) Raszewski.
generał dywizji.

Powyższe podaje do wiadomości interesowanym.

— Nr. dz. 35/23 W. I. —

Koźmin dnia 19 lutego 1923 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 92. Dotyczy

licencjonowania stadników rozplodowych.

Licencjonowanie stadników rozplodowych odbędzie się w powiecie Koźmińskim w środę, dnia 21-go marca 1923 r. a mianowicie a) w Koźminie przedpołudniem o godzinie 8½ na targowisku (Nowy Rynek), b) w Kromolicach o godzinie 10 przedpołudniem w podwórzu dominialnym, c) w Pogorzeli o godzinie 11½ na targowisku, d) w Zimnawodzie o godzinie 2-giej popołudniu w podwórzu dominialnym.

Na mocy artykułu 12 rozporządzenia policyjnego o licencjonowaniu stadników z dnia 14 października 1920 (ogłoszone w Orędowniku pow. z roku 1920, Nr. 93, pozycja 593) jest za każdego przedstawionego stadnika w terminie licencyjnym na ręce przewodniczącego komisji licencyjnej opłata w wysokości marek 1000 do złożenia. Każdy przedstawiony stadnik musi posiadać pierścień nosowy.

Kto swego stadnika jeszcze nie zgłosił, winien to zaraz uczynić z podaniem rasy, maści i wieku stadnika do Starostwa w Koźminie.

Panów sołtysów i miejskie urzędy policyjne proszę powyższe zaraz i powtórnie zwyczajem miejscowym do wiadomości publicznej podać i nadtem czuwać, żeby każdy kto do rozplodu zdolnego stadnika posiada, tego w terminie przedstawił.

Równocześnie nadmieniam, że każdy posiadacz stadnika może tegoż przedstawić na najbliższej stacji licencyjnej.

— Nr. dz. 782/23 St. I. —

Koźmin, dnia 6 marca 1923 r.

Starosta, Czarnecki

Nr. 93. Zestawienie obrachunków rocznych kas gminnych za rok 1922.

Powołując się na ogłoszenie z dnia 4 lipca 1892 r. (Orędownik Nr. 28. str. 128) polecam Sołtysom gmin

wiejskich powiatu według tam podanych przepisów Ordynacji wiejskiej z dnia 3 lipca 1891 r. sporządzić do 15 kwietnia r. b. obrachunki kas gminnych za rok 1922, takowe zebraniu gminnemu względnie Radzie Gminnej do zbadania ustalenia i zatwierdzenia do 15 maja r. b. przedłożyć i odpis stwierdzonej uchwały przesłać mi do 15 czerwca r. b. za pośrednictwem p. p. Komisarzy obwodowych.

— L. dz. 261/23 W. P. —

Koźmin, dnia 27 lutego 1923 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak

Nr. 94. Droge z Szelejewa do Zalesia zamyka się aż do odwołania z powodu przebudowy mostu.

— L. dz. 153/23 W. B. —

Koźmin, dnia 26 lutego 1923 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Czarnecki.

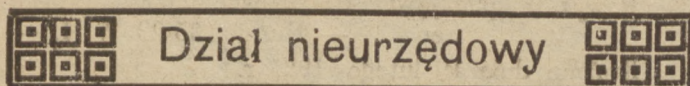
Nr. 95. Zestawienie wydanych rocznych kart łowieckich w miesiącu lutym.

1. Stanisław Szymanowski, chorąży z Poznania,
2. Robert Seidler, leśnik Obra,
3. Jan Zięba, gospodarz Rojew.

— Nr. dz. 866/23. St. III. —

Koźmin, dnia 2 marca 1923 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak

Dział nieurzędowy

Tow. Katolickiej Opieki Dworcowej.

Jest tu instytucja mało przez ogół znana, a jednak wielce pożyteczna. W Poznaniu Towarzystwo posiada dom, nazwany „Gościńą“, ul. Odskok 3 (Łazarz, tuż przy małym dworcu), a w nim pokoje dla kobiet przejezdnych wszelkich stanów. Niektóre pokoje są urządzone podług wymagań nowoczesnych, inne znacznie skromniejsze, dla kobiet niezamożnych. Jakaż to wygoda, jakie bezpieczeństwo dla osób, zwłaszcza młodych, ten dom rodzinny, w którym za cenę przystępną znajdują mieszkanie i macierzyńską opiekę. W r. 1922 osób przejezdnych było w „Gościńi“ 1482; bezpłatnych noclegów 246, ze zniżoną opłatą 85.

Na dworcu kolejowym czynna jest z ramienia Towarzystwa pani, z przepaską białą-żółtą na ramieniu. Spieszy ona z pomocą i dobrą radą niedoświadczonym młodym kobietom. Sama już obecność tej wysłanniczki Tow. Op. Dw. wystarcza do oddalenia podejrzanych agentów, którzy ludźmi dziewczętami kłamliwymi obietnicami, a łatwowierne wywożą z kraju i zaprzędają. W ostatnim czasie pisma nasze wspominały o zniknięciu czterech młodych dziewcząt.

W biurze Tow. Opieki Dworcowej — ul. Odskok 3. można otrzymać bezpłatnie wszelkie wskazówki i polecenia w razie dalszej podróży. Gdyby kto był niepokojny o swą krewną, czy znajomą na obczyźnie, niechaj tam również poda jej adres. Towarzystwo poleci ją pokrewnej instytucji w miejscowości, a zapiekują się nią troskliwie. Tow. Kat. Op. Dwor. pozostaje bowiem w ścisłej łączności z podobnymi instytucjami, nie tylko w Europie ale we wszystkich częś-

ciach świata. Centrala związku znajduje się we Fryburgu Szwajcarskim. Tam wydają książkę adresową wszystkich związkowych towarzystw, które przyjęte duchem prawdziwie humanitarnym, nigdy nie odmawiają swej pomocy.

Społeczeństwo nasze tak mało jest poinformowane o tej potężnej i pożytecznej i prawie zupełnie z niej nie korzysta. Odwołujemy się zatem do Pań Ziemianek, do członków Tow. św. Wincentego i wszelkich innych instytucji aby do biura Tow. Op. Dwor. kierowały osoby, czy to przybywające do Poznania, czy w dalszą udającą się drogę. Panie nawet zamożniejsze, przybywające do Poznania, znajdują w „Gościńi“ wygodne pokoje. Polecamy je zwłaszcza młodym nauczycielkom.

Wiadomości pozamiejscowe

Uroczystości Kopernikowe w Toruniu.

Toruń. W rodzinnym mieście Kopernika Toruniu odbywały się uroczystości na cześć 450-cio letniej rocznicy urodzin tego wielkiego geniusza ludzkości, chluby Polski.

Uroczystości rozpoczęły się rano o godz. 9 pontyfikalną mszą św. celebrowaną przez ks. biskupa sufragana Klundera. W uroczystości brali udział przedstawiciele rządów polskiego, francuskiego i czeskiego, oraz przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, instytucji społecznych, szkół i t. p. Ze świata duchownego wzięli udział ks. prymas kardynał Dalbor, ks. arcybiskup Teodorowicz i inni.

Napad bandycki na pociąg Warszawa—Poznań.

Niezwykle bezczelnego napadu dokonano na pociąg kurjerski Warszawa—Poznań. W połowie drogi, o kilka kilometrów za stacją Kutno zjawił się w przedziale II. kl. zamaskowany i uzbrojony w rewolwer bandyta. Pewien podróżny usiłował dać sygnał alarmowy, ale zanim zdążył ująć rączkę automatu padł ugodzony kulą rewolwerową. Pociąg wprowadzie zatrzymano, ale złoczyńca, korzystając z zamieszania zbiegł. Ofiarę napadu ulokowano na następnej stacji; rana jest bardzo ciężka, kula przeszła pierś na wylot. — Wszczęty w pociągu alarm przeszkodził bandycie w dokonaniu rabunku; jedynie jednemu z podróżnych zginęło palto.

Łódź. (Katastrofa kolejowa). W sobotę o 9,55 wykołcił się pociąg towarowy na zwrotnicy stacji Widzew. Przyczyną katastrofy było wykołnienie się węglarki za lokomotywą. Kilka pustych wagonów zostało rozbitych i zatamowało tor. Ruch kolejowy na linii Kolaszki—Łódź wstrzymany. Po południu na dworzec fabryczny w Łodzi nie nadszedł żaden pociąg. Pociągi z Warszawy przychodzą na dworzec kaliski.

Sieraków. (Kryjówka złodziejska w lesie) Między Sierakowem a Cholną w gęstwinie leśnej leśniczy przyw. Mniszko zauważył przypadkowo drzwi prowadzące do podziemnej jaskini, a gdy je zaintrygowany otworzył zobaczył tam śpiących bandytów. Co prędzej oddalił się i zawiadomił o tem nadleśnictwo Bucharzowo, które zaalarmowało policję i zmobilizowało straż leśną. Przedsięwzięta wielka wyprawa nie osiągnęła jednak należytego rezultatu, ponieważ bandyci wynieśli się z swej kryjówki, a może jak zwyczajnie wyszli właściwie na swoje łowy. Obława znalazła tylko świeżo opuszczone podziemne mieszkanie bandytów urządzone z pełnymi wygodami i widać z dawna zamieszkałe. Obok całkowicie umeblowanej sypialni z łózkami i stołami było

tam urządzenie kuchenne i bogato zaopatrzona spiżarnia pełna szynki, kielbas i innego mięsiva, a także kilka centnarów wędzonej słoniny. Prócz tego pozostawili bandyci cały skład różnorodnych towarów, jak bielizny, trzewików, skóry. Rozpoznano parę roboczych półszorków, niedawno skradzionych w młynie. Jest to kryjówka znanej bandy, pozostającej pod komendą poszukiwanych włamywaczy i bandytów Tomaszewskiego i Tomczaka, którzy od dłuższego czasu niepokoiili okolicę Sierakowa okradając wsie i miasteczka. O ile bandyci nie zbiegli za granicę do Niemiec może uda się policji wysledzić i pochwycić bandytów, gdyż jednego z tej spółki, niejakiego Müllera, zbiega z więzienia, ujęto już kilka dni przed odnalezieniem sławnej jaskini.

Kronika policyjna

Kradzież leśną drzewa porządkowego z lasu właśc. Książę Stolberg-Wernige Rode popełnili w dniu 10. II. 23. Kat. Jut., Józ. St., Kaw. St., Flor. Kat., wszyscy z Kozmina. — W nocy z dnia 12. na 13. II. 23. włamali się złodzieje do interesu p. Kazimierza Konickiego w Rynku w Kozminie i zabrali towarów manufakturowych wartości około 8 milionów mk. M. Ew. skradła Józefie Staniewskiej parę trzewików. — 26. II. 23. z bufetu targowego w rynku skradła Koz. J. z Borzęcie Marjannie Marzęckiej 5 par pończoch wartości 33500 marek.

Z obławcy za pijakami:

Dla własnego bezpieczeństwa przetrzymano w areszcie policyjnym w dniu 12. II. Z. Ig. wycugarza z Cegielni. — 21. II. Zm. Fr. z Kaniewa.

Rozmaitości

Fantastyczny carewicz Aleksy. Lwowski „Wiek Nowy” podaje sensacyjnie brzmiącą wiadomość o pojawieniu się w Kołomyi młodzieńca, podającego się ni więcej tylko za rosyjskiego następcę tronu carewicza Aleksego. Pojawił się on w ostatnich czasach, opowiadając, iż zdołał się ocalić z rąk bolszewików, podobnie jak siostra jego Tatjana. Przygody, jakie przeżył, budzą istotnie niemały dreszcz wśród słuchaczy. Szesnastoletni ten młodzieniec włada kilkoma językami, lecz poziom jego inteligencji jest na ogół niewysoki. „Arcyksięże” Aleksy przybył do Kołomyi z Chełmna, gdzie służył w jednej z tamtejszych restauracji jako kelner. Obecnie chce dostać się do Serbii w poszukiwaniu za W. księciem Mikołajem Mikołajem Mikołajem. Szczegóły życia swego, jakoteż cara — jakie opowiada — mają wielkie cechy autentyczności. Pojawienie się „następcy tronu” wywołało w mieście łatwo zrozumiałą sensację, następstwem której było zainteresowanie się osobą „carewicza” naszych władz, województwo stanisławowskie poleciło rzecz tę zbadać komisynie. Ostatnio tajemniczy następca tronu znikł z horyzontu kołomyjskiego, również tajemniczo, jak tajemniczo się pojawił. Śledztwo wdrożone przez władze, wykaże, czy ma się tu do czynienia tylko ze zręcznym oszustem czy też może z drugim Dymitrem Samozwańcem.

Pocztowa kolasa według ostatniej mody. Poczta szwedzka od Nowego Roku wprowadziła samochody pocztowe mające pełnić w ubogiej w koleje a bogatej w złe drogi północnej Szwecji służbę pasażerską. Na częściej przedniej samochodu są cztery koła w kształcie bębnow. Na złych drogach spuszczone są dwa lub cztery owe, zresztą odgięte w górę bębny, a na najgorszych przeprawach około dwóch zewnętrznych bębnow wkłada się jak przy tankach, szerokie transmisje.

Człowiek, który wypalił wagon tytoniu. Największym palaczem tytoniu był, wedle doniesień pism holenderskich, zmarły tam w ubiegłym tygodniu niejaki van Klees. Wypalał on dziennie więcej, niż funt tytoniu. Mimo tej niesłychanej namiętności przeżył 81 lat. Jak obliczono, musiał on wypalić w ciągu życia przeszło jeden wagon tytoniu.

Politycy zjedzeni przez wilki. Poseł do parlamentu rumuńskiego Petrescu Comneni, wyjechał niedawno z żoną i ministrem Rakulesku sankami do swej posiadłości w górach. Całe towarzystwo zostało napadnięte przez stado wilków i żywcem pożarte.

Ofiary i pokwitowania

(Dokończenie z nr. 15).

8. Spar- und Darlehnskasse, Kozmin 1 centnar maki, $\frac{1}{2}$ centnara grochu i 5 ctr. węgla, 9. Jagodziński, Kozmin $1\frac{1}{2}$ ctr. maki, 10. Krawczyk Mieczysław, Kozmin 1 ctr. żyta, 11. Spk. „Wisła”, Kozmin $\frac{1}{2}$ ctr. żyta, 12. Płoczyńska Anna, Kozmin 1 ctr. kartofli, 13. Borowski Walenty, Kozmin 12 ft. maki, 14. Skupin, Kozmin 10 paczek kawy i 8 paczek cygorji, 15. Opielewicz Tomasz, Kozmin 3 mtr. barchanu, 16. Kobusinski, Kozmin 1 ctr. kartofli, 17. Tyrakowska Eleonora, Kozmin 2 ctr. kartofli, 18. Podlewski Czesław, Kozmin ca. 1 ctr. różnych tow. kolonialnych, 19. Stach Ludwik, 3 pary pantofli, 20. wieś Gałazki 20 ctr. kartofli, 21. Weinert Piotr, Kozmin 3 ft. pierniczek, 22. Jedwabski Franciszek, Kozmin $3\frac{1}{2}$ ft. słoniny, 23. Kapuściński Leopold, Kozmin 5 ft. słoniny, 24. Lewandowicz Maks, Kozmin 5 ft. kielbasy, 25. Febłowicz Markus, Kozmin 3 ft. wołowiny, 26. Kapuściński Bartłomiej, Kozmin 1 ft. sadła, 27. Arendz Bolesław, Kozmin 1 ft. łoju, 28. Klimpel Reinhold, Kozmin 2 ft. wątrobianki, 29. Wyduba M., Kozmin 1 ft. kielbasy, 30. Maciejewski Jan, Kozmin 1 ft. kielbasy, 31. Terakowska Eleonora, Kozmin 1 ft. kielbasy, 32. Gawroński Kasper, Kozmin 1 ft. kielbasy, 33. Joks Jan, Kozmin 1 ft. kielbasy, 34. Tomaszewicz Ignacy, Kozmin 1 ft. kielbasy.

Dla kuchni biednych dzieci w Kozminie ofiarowali:

P. Eleonora Jedwabska z Kozmina 4 kielbasy, 2 wątrobianki, $2\frac{1}{2}$ funta łoju z okrasą, 3 bochenki chleba. p. Cecylja Danielakowa z Kozmina 2 bochenki chleba. p. Genowefa Mielcarzowa z Kozmina 2 bochenki chleba. p. Pelagja Piotrowska wdowa z Kozmina $\frac{1}{2}$ centnara żyta wymienionego na chleb od p. Dziurli (7 bochenków). p. Piotr Weinert, piekarz z Kozmina 2 bochenki chleba. p. Stanisława Młotowska z Kozmina dzbanek maślanek. p. Pelagja Tyrakowska gosp. z Kozmina $2\frac{1}{2}$ litra mleka.

W imieniu miasta Kozmina składam Szanownym datnikom serdeczne Bóg zapłać i proszę nadal o składowanie.

Kozmin, dnia 6. marca 1923 r.

Burmistrz, Nowakowski.

Na fundusz Pomocy Naukowej dla Zachodnich Kresów niewyzwolonych złożyli z powiatu Kozmińskiego: Lista składkowa 364 — Karłowski z Szelejewa złożył 2000 mk. Lista składkowa 365 — Ksiądz Proboszcz Pieniążkiewicz w Wałkowie złożył 1000 mk. Lista 367 — Ksiądz Proboszcz Flach z Kozmina złożył 2000 mk. Lista 368 — Ksiądz kanonik Adamczewski z Mokronosa złożył 3000 mk. Lista 370 — Majewicz z Wrotkowa złożył 10 000 mk. Lista 372 — Dyonizy, Jadwipa i Bogna Kulińscy z Serafinowa złożyli 12 000 mk. Lista 373 — Dr. Chosłowski z Czarnegosadu złożył 3 000 mk.

Na sprzedaż
ładna kanapa pluszowa i 2
fotele, damska dobra maszy-
na do szycia i różne używa-
ne meble.

WITT, KOŹMIN RYNEK 27.

Kontrakty

spzedaży i zapisów majątku, przeprowadzenie dzia-
łów spadkowych, wymazanie hipotek zwłaszcza za-
granicznych, skargi i obrony sądowe, sprawy podat-
kowe i t. d.

Załatwia rzeczowo i sumiennie.

Znany, zatwierdzony przez p. Prezesa Sądu Okręg.

W. Schwintowski

Zastępca procesowy

Koźmin, ulica Murna 24. Tel. 83

Bank Koźmiński Sp. z nieogr. odp.
w Koźminie.

Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędności w Po-
znaniu nr. 200558, w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej
w Ostrowie oraz w Banku Związku w Poznaniu

przyjmuje

Oszczędności

płaci procent według umowy i załatwia szybko i tanio
— wszelkie sprawy wchodzące w zakres bankowości —

Nowa Szwalnia
pracownia haftów
i robótek ręcznych

Desenie do wyboru

- Ceny przystępne -

Panienki do haftu i szycia
mogą się zgłosić.

Marja Jakóbkówna

Koźmin, ul. Kościuszki 3.

Pocztówki

narodowe i inne

poleca w wielkim wyborze
Drukarnia i Księgarnia
Orędownika, w Koźminie
właśc.: E. Kraszewski.

Książkowa

piszącaⁿ a maszynie

poszukuje od zaraz
lub później posady.

Miejscowość obojętna

Zgłoszenia
do Orędownika.

Baczność!!!

Ogłoszenia

jak: kupno i sprzedaż,
wyzierżawienia, po-
szukiwanie posad, o-
głaszanie wolnych
miejsc, ogłoszenia to-
warzystw mają naj-
większą korzyść w

Orędowniku
Koźmińskim

Zapisujcie Orędownik
powiatu Koźmińskiego

Z polecenia Prezesa Związku Lokalnego Plantatorów Bura-
ków Cukrowych dla Cukrowni Zdunowskiej p. Thiela z Doru-
chowa zostały rozesłane kontrakty przez cukrownię. Chociaż
nie nastąpiło jeszcze ostateczne porozumienie pomiędzy plan-
tatorami a cukrownią, zaleca się jednakże z powodu opóźnionej
pory podpisać kontrakty z następującą uwagą: Niniejszem zawie-
ram kontrakt na kampanię 23/24 r. z zastrzeżeniem, że poprawki
już uczynione lub mające być uczynione przez Zarząd Plantato-
rów burk. cukr. wspólnie z cukrownią będą obowiązujące.

Modlibowski

pow. mąż zaufania Zjednoczonych Plantatorów burk. cukr.

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie.

Odpowiedzialność: Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Edward Kraszewski w Koźminie. Telefon 84